bilimger.kz
Республикалық білім және ғылым порталы
https://bilimger.kz
ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі: ***KZ45VPY00102718***
2020

БӨЛІМ: ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

М.Жұмабаевтың «Батыр Баян» поэмасындағы кейіпкерлер бейнесі

ЖАРИЯЛАНДЫ	СІЛТЕМЕ
23.10.2020	https://bilimger.kz/83645/

Қысқа мерзімді сабақ жоспары

Бөлім:	**М.Жұмабаев «Батыр Баян»**	**Мектеп:Ғ.Қараш атындағы ОЖББМ**	**Жәнібек ауданы Батыс Қазақстан облысы**
Күні:		Мұғалімнің аты-жөні: Осатова Қымбат Муханбетовна	
Сынып: 8		Қатысқандар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	**М.Жұмабаевтың «Батыр Баян» поэмасындағы кейіпкерлер бейнесі**		
Сабақта іске асатын оқу мақсаты (оқу бағдараламасынан сілтеме)	**Әдеби шығарманың тұжырымдамасы.** **Көркем шығарманың тілі. Кейіпкерлер бейнесін ашу.**		
Сабақтың мақсаты	Шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер) мағынасын анықтау. Шығармадағы эпизодтар арқылы кейіпкер бейнесінің тарихи құндылығын бағалау. Көркем шығармадан алған әсерін сипаттау.		
Жетістік критерийі	ü Шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының мағынасын анықтайды; ü Шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылыққа баға береді.		
Тілдік мақсаттар	Бұл бөлімде тақырып контекстімен байланыста тілдік дағдылар дамиды.Мен осы көзқараспен келісемін\келіспеймін.		
Құндылықтар	Өмір бойы білім алу Ынтымақтастық Азаматтық жауапкершілік		
Жаһандық азаматтыққа тәрбиелеу	Адами қасиеттерді дәріптей отыра, шығарма құнидылығының барлық халықтар өміріндегі маңыздылығы		
АКТ дағдысын қолдану	Интербелсенді тақта аудиовизуалды материалды демонстрациялауға қолданылады.		
Өмірмен байланысы	Шығарма идеясының өмірмен сабақтастығын ұғыну		
Пәнаралық байланыс	Тарих, сурет		
Алдыңғы білім	Абылай мен Баянның образдылық ерекшелігі		
Сабақбарысы			
Жоспарланған кезеңдері	**Жоспарланғаніс-әрекеттер**		**Дереккөздер**
Сабақтың басы	**Қызығушылықты ояту. Топқа бөлу.** **Жетістік критерийі:** 1.М.Жұмабаевтың «Батыр Баян»поэмасындағы басты кейіпкерлер анықталады.(Абылай хан, Батыр Баян, Ноян) 2.Сол сөздерді топтың аты болмақ және сол кейіпкерлер бейнесі сабақ барысында жан-жақты ашылады. 3.Сабақтың мақсаты мен күтілетін нәтижелері айқындалады.		Слайд

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Сабақтың ортасы

Мағынаны тану.
Ой шақыру.«6 Неліктен?»сұрақ-жауап әдісі жаңбыр тамшылары арқылы таратылады.
Ж.ЖЖ

1. Неліктен поэманың басында ақын «Көкшенің тас жүрегі жаралы да!»деп сырын ақтарды.
2. Неліктен поэмада Абылай туралы айтылады?
3. Неліктен ақын осы Батыр Баянды жырға қосты деп ойлайсыздар?
4. Неліктен Баян батыр: «Талқыға жан жарасын сала алмаймын, Мәнімді мен айтпаймын,сен сұрама»деп айтты, Баянның жайы не туралы еді?
5. Неліктен Ноян қалмақ қызымен бірге кетуді жөн көрді?
6. Неліктен Батыр Баян: «Апыр-ай,алаш арын жоқтамастан,Жөңкеліп бұл қайтудың мәні қалай?»-деп өзіне-өзі сұрақ қояды.

Жұптық бағалау.

Ж/ Т «Басымдылық пирамидасы»
Тартыс (конфликт.латынша conflictus –қақтығыс) –көркем шығармадағы сюжет желісіне арқау болатын,айрықша шииленіскен түрде көрініс беретін қақтығыс,қайшылық, күрес.

Сыртқы қайшылық	**Ішкі қайшылық**
Жеке тұлғалар арасындағы(конфликт)	Кейіпкер арасындағы идеялар қайшылығы
Топтар арасындағы қайшылық	Кейіпкерлер арасындағы құндылықтар қайшылығы
Белгілі бір оқиға немесе жағдайдан туындаған қайшылық	Кейіпкер эмоциясы арасындағы қайшылық

Топтық бағалау.

Броундық қозғалыс— оқушылар сыныпты шарлап,талқыланатын мәселе бойынша ақпарат жинап,басқалармен пікірлеседі.
Жетістік критерийі:
1. Оқушылар әр бұрыштағы ақпарат сөздерді табады,тақырыпқа қатысты сұрақтарды сәйкестендіреді;
2.Шығармадағы кейіпкерлер бейнесін ашатын сөздерді табады, түсіндіреді;
3.Шығармадағы құндылықтарды табады.
1. I топ — Абылай ханға қатысты ақпараттарды талқылап, кестеге түсіреді.
2. II топ — Батыр Баянға қатысты ақпараттарды талқылап,кестеге түсіреді.
3. III топ — Ноянға қатысты ақпараттарды талқылап,кестеге түсіреді.
I топ –Абылай хан тобы

Кейіп кер	Кейіп кер бейне сін ашатын тұстар дан мәтіннен мысал	Мінездеме (оқушы түсініктемесі)	Тақырыпқа қатыс ты мақал-мәтел	Дәлел деме лер
Абылай хан Батырлық,ерлік	**Қанайым,ойың удай, тілің шаян** Ерлерді ел ұмыт пайды	Мыс: Кең ойлы даныш пан		

II топ – Батыр Баян тобы

Кейіп кер	Кейіп кер бейне сін ашатын тұстардан мәтін нен мысал	Мінез деме (оқушы түсініктемесі)	Тақырыпқа қатысты мақал-мәтел	Дәлел деме лер	
Батыр Баян	Көп жаудың албастысы, ел еркесі Наркескен,өрттей ескен, қайтпас болат				

III топ – Ноян тобы

Кейіпкер	Кейіпкер бейнесін ашатын тұстардан мәтіннен мысал	Мінездеме (оқушы түсініктемесі)
Ноян	Бөрінің бөлтірігі-бала Ноян Билеген асау жүрек,қайнаған қан Төзім қып албырт Ноян күтпей таңды Атынан бүктетіліп бөбек Ноян	

Топтық бағалау.
Жетістік критерийі:
1.Жазылым жұмысының талабын сақтайды;
2.Өз пікірін дәлелді жеткізеді.
3.Ақпаратты тиімді пайдаланады.

Бағалау. Мұғалімнің пікірі.
I топ. «Бинго»әдісі

Шығарманың тақырыбы	**Идеясы**	**Поэти калық тілі Эпитет**	**Поэти калық тілі Теңеу**	**Поэти калық тілі метофра**
Батырлық,ерлік	Ерлерді ел ұмыт пайды			

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Сабақтың соңы	**Рефлексия.ББ кестесі**	
Үй жұмысы	«Ерлерді ел ұмытпайды» эссе жазу.	

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі
© 2026 **Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы**. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.